

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Digitale Economie

Auteur

TER BESLISSING

Datum

1 april 2025

Kenmerk

DGED-DE / 98050069

nota
TER BESLISSING

Uitkomsten verkenning AI-faciliteit in Nederland

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Parafenroute

Aanleiding

Op 4 juni 2024 is de Kamer door het voormalige kabinet geïnformeerd over de verkenning naar mogelijkheden voor een AI-faciliteit. In het Wetgevingsoverleg Digitalisering van 11 november 2024 en het Commissiedebat Digitale infrastructuur en economie van 17 december 2024 heeft u toegezegd om de Kamer in het eerste kwartaal van 2025 te informeren over de plannen en financiering van een AI-faciliteit in Nederland. Met deze Kamerbrief wordt de Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van de verkenning en de vervolgstappen voor een AI-faciliteit in Nederland. Tevens wordt met deze brief de meta-analyse aangeboden die het onderzoeksbureau Dialogic heeft verricht in opdracht van het Rijk ten behoeve van de verkenning.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met de Kamerbrief en verzending hiervan naar de Kamer. Deze brief wordt door u mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties aan de Kamer aangeboden.

Kernpunten

- Het kabinet werkt aan het versterken van het Nederlandse AI-ecosysteem door de toegang voor bedrijven, onderzoekers en overheden tot supercomputers, hoogwaardige kennis en data te faciliteren (Regeerprogramma, hoofdstuk 10a)

- Een belangrijk initiatief om dit doel te bereiken is de AI-faciliteit, ook wel AI-fabriek genoemd.
- Om te onderzoeken wat de meerwaarde en mogelijkheden zijn voor een AI-faciliteit in Nederland, heeft EZ samen met OCW en BZK een verkenning verricht naar drie beleidsopties die gaan over de vraag hoe Nederland het beste de toegang tot rekenkracht en daarmee het versterken van het AI-ecosysteem kan vormgeven:
 - Bestaande middelen en instrumenten gebruiken;
 - Meer investeren in deelname van Nederland in plannen voor AI-faciliteiten in andere lidstaten;
 - Een AI-faciliteit realiseren in Nederland.
- Voor de verkenning heeft het Rijk de opdracht gegeven aan het onderzoeksbureau Dialogic om een meta-analyse uit te voeren.
- De uitkomst van de verkenning is dat het kabinet zich inzet op het realiseren van een AI-faciliteit in Nederland. De onderbouwing hiervan wordt toegelicht in de Kamerbrief.
- Een consortium bestaande uit SURF (penvoerder), de AI Coalitie voor Nederland (AIC4NL), TNO en Samenwerking Noord, werkt samen met de ministeries EZ, BZK en OCW en andere stakeholders aan een voorstel om uiterlijk 30 juni in te dienen voor Europese cofinanciering.
- De ambitie voor het realiseren van een AI-faciliteit in Nederland sluit aan op de breed ondersteunde motie van de leden Kathmann, Vermeer en Koekkoeck, waarin wordt uitgesproken dat Nederland een AI-faciliteit moet opzetten.¹
- Met deze Kamerbrief wordt invulling gegeven aan de toezegging om de Kamer in het eerste kwartaal van 2025 te informeren. Het eerste kwartaal is niet gehaald omdat er meer tijd is genomen voor de interdepartementale afstemming.
- De Kamerbrief geeft ook invulling aan de volgende toezeggingen en moties:
 - Om invulling te geven aan de aangenomen motie van lid Vermeer², wordt in het voorstel van het consortium rekening gehouden met de neveneffecten van een AI-faciliteit op het landschap, het energiesysteem, het watergebruik en de benutting van restwarmte.
 - Toezegging StasBZK in het Commissiedebat opkomende en toekomstige technologieën van 30 januari jl. om de Kamer te informeren over hoe DeepSeek zich verhoudt tot de AI-faciliteit naar aanleiding van de vraag van het lid Krul (CDA).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

- [REDACTED]
- [REDACTED]

¹ Kamerstuk 2024-2025, 26643, nr. 1265.

² Kamerstuk 2024-2025, 26643, nr. 1269

[Redacted text block]

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Digitale Economie

Kenmerk
DGED-DE / documentId